

NORDANSTIGS
KOMMUN

Biblioteksplan 2022-2025

Dokumentnamn Biblioteksplan 2022-2025		Reviderad datum - - - - - -	
Dokumentansvarig Lena Grantz, bibliotekschef	Fastställd av Kommunfullmäktige 2021-12-20, § 110 _____		- - - - - - - -
Diarienummer 2021-000048	Original datum 20 - -	Giltig till och med 20 - -	- - - - - -

Syfte

Enligt bibliotekslagen ska varje kommun, landsting eller region ha en gällande biblioteksplan. Syftet med Nordanstigs biblioteksplan är att tydliggöra för kommunens medborgare vilket som är kommunens ambitionsnivå med biblioteksverksamheten. Den ska också vara ett verktyg för uppföljning och utveckling av verksamheten.

Biblioteksplanen är ett politiskt dokument och beslutas av kommunfullmäktige. Verksamheten, under ledning av bibliotekschefen, ansvarar för årliga aktiviteter samt för uppföljning och utveckling.

Övergripande styrdokument är bibliotekslagen, barnrättslagen, Mediepolicy för HelGe-biblioteken, Avtalssamverkan avseende folkbiblioteken: HelGe samarbetet och för skolbiblioteksverksamheten skollagen.

Nulägesbeskrivning

Tryckta och digitala medier utgör basen för bibliotekets verksamhet och utlåningen är avgiftsfri.

Biblioteken i Nordanstig

Huvudbiblioteket i Bergsjö har hela kommunen som upptagningsområde, fungerar som en resurs för övriga bibliotek i kommunen och har även bokmagasin. Huvudbiblioteket har ansvar för regelbundna boktransporter till de tre filialbiblioteken. Filialbiblioteken har respektive tätort med omnejd som primärt upptagningsområde.

Antal tjänster på huvudbiblioteket i Bergsjö är tre. En bibliotekschef/bibliotekarie 100 %, en bibliotekarie 100 % varav 40 % med inriktning på yngre barn och barn på fritiden, en bibliotekarie 100 % varav 60% skolbibliotekarie för skolorna i Bergsjö, Ilsbo och Hassela. Biblioteket är öppet måndag-fredag totalt 24 tim/veckan. På kvällstid arbetar en bibliotekarie ensam.

Integrerade folk- och skolbibliotek finns i Gnarp och Harmånger. Filialföreståndarnas tjänster är på 75 %, varav 45 % för folkbiblioteket och 30 % för skolbiblioteket. De arbetar ensamma på respektive bibliotek. Dessa är öppna för allmänheten 8 tim/vecka fördelade på 2 dagar. Förutom det har de öppet som skolbibliotek för skolverksamheten.

Hassela filialbibliotek har en anställd filialföreståndare på 31,25 %. Det är öppet för allmänheten 8 tim/vecka fördelade på 2 dagar. Filialföreståndaren arbetar ensam.

För allmänheten finns tillgång till datorer med internet på samtliga bibliotek. Det finns även tillgång till skrivare, kopiering och scanning. Wi-Fi för allmänheten finns på biblioteken i Bergsjö, Gnarp och Harmånger, men inte i Hassela. Detsamma gäller för självbetjäningsautomater för utlån, återlämning och omlån.

Biblioteket är tillgängligt på internet genom webbkatalogen *helgebiblioteken.se*. Låntagare kan låna om och reservera böcker i katalogen. Det går att ladda ner e-böcker och e-ljudböcker samt streama musik och film. På *helgebiblioteken.se* kan låntagarna läsa ett stort urval tidningar och tidskrifter på flera språk. De har tillgång till flera databaser samt boktips och inspiration.

HelGe-samarbetet

Sedan hösten 2006 samarbetar folkbiblioteken i Gävleborgs län under namnet HelGe-biblioteken. Alla länets kommuner har skrivit under ett gemensamt avtal. Även Kultur Gävleborg är en viktig del i samarbetet.

HelGe-biblioteken fungerar som ett stort bibliotek. Samarbetet bygger på ett gemensamt bibliotekssystem med gemensam server, katalog, webbplats, låntagarregister och lånekort. Det går regelbundna boktransporter mellan huvudbiblioteken i kommunerna.

Ambitionen med HelGe-samarbetet är att öka servicen för länets medborgare. Sammantaget erbjuds ett mycket stort utbud av böcker, e-medier och filmer. Samarbetet är kostnadseffektivt vad gäller teknik och webb, men innebär personalinsatser. Varje år görs en gemensam verksamhetsplan för HelGe-samarbetet.

Skolbiblioteken inom grundskolan

Det finns en separat skolbiblioteksplan från oktober 2020 (se bilaga). Denna styr skolbiblioteksverksamheten. Varje skola ansvarar för att det finns lokala planer för hur målen i skolbiblioteksplanen ska uppnås.

På de integrerade folk- och skolbiblioteken i Gnarp och Harmånger innebär personalens arbete både verksamhet i biblioteket och samarbete med skolpersonalen. Lärare och elever kan lätt använda biblioteken eftersom de är placerade i skolan.

Skolbibliotekarien i Bergsjö samarbetar med skolpersonalen i Bergsjö, Hassela och Ilsbo. För samarbetet används Bergsjö och Hassela bibliotek men mycket av samarbetet sker i skolans lokaler.

Förskolor

Förskolorna i Bergsjö, Gnarp, Harmånger och Hassela har tillgång till folkbibliotek på orten och möjlighet att besöka biblioteket. Förskolorna i Strömsbruk och Ilsbo får regelbundna bokdepositioner.

Vision

Grunden för denna vision är en inkluderande och tillgänglig biblioteksverksamhet för alla kommunmedborgare. Medieutbudet ska vara rikt, allsidigt, av god kvalitet och aktuellt.

Biblioteksverksamheten ska främja bildning i stark samverkan med såväl kommunens övriga kulturverksamhet som föreningslivet. Den ska fungera som ett forum för demokrati- och värdegrundsfrågor och möjliggöra medborgardialog. Biblioteksverksamheten ska stödja medborgarnas digitala kompetensutveckling och öka medborgarnas kunskap om digitala samhällstjänster. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt de i bibliotekslagen prioriterade grupperna: personer med funktionsnedsättning, personer från de nationella minoriteterna och de som har ett annat modersmål än svenska.

Agenda 2030

Agenda 2030 och dess 17 globala mål för hållbar utveckling ska vägleda Nordanstigs kommunala verksamhet. Biblioteksverksamheten ska därför

- vara en inkluderande mötesplats för alla kommunens medborgare oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, ras, etnicitet, ursprung, religion eller ställning (mål 10 och 11),
- främja kommunens kultur-, hembygds- och naturarv och ta hänsyn till att hembygd kan variera med etnicitet och ursprung (mål 10, 11 och 16),
- tillhandahålla adekvat media för kommunmedborgarnas ställningstaganden gällande både grundläggande fri- och rättigheter och varjehanda samhällsfrågor från det lokala över det nationella till det globala (mål 16),
- erbjuda goda möjligheter till studier och allmänbildning (mål 4).

Barnrättslagen

FN:s konvention om barnets rättigheter har upphöjts till svensk lag. Det ger barnen en särställning i all kommunal verksamhet. Barnverksamheten är därför prioriterad i bibliotekets verksamhet. Hänsyn till barn ska tas i alla frågor. Verksamheten ska lyssna på barn, involvera barn och bemöta barn med hänsyn till deras ålder och behov. Media och programverksamhet ska erbjudas barn utifrån deras behov och förutsättningar.

Tillgänglighet

Biblioteksverksamheten ska vara likvärdig i kommunens olika delar. Kommunens huvudbibliotek ska ligga i Bergsjö i nära anslutning till annan viktig samhällsservice för att underlätta medborgarnas besök. Filialer ska finnas i Hassela, Gnarp och Harmånger. En bokbil ska ge service till mer avlägsna kommundelar med särskilt fokus på barn och äldre.

För att öka tillgängligheten ska meröppet* införas på samtliga bibliotek.

* Meröppet innebär att biblioteket är öppet, men inte bemannat. Digital inpassering och självutlåning tillämpas.

Programverksamhet

Biblioteksverksamheten ska breddas. Det ska erbjudas en programverksamhet som främjar såväl traditionella biblioteksverksamheter (t ex författarbesök, studier och läsning) som angränsande kulturella verksamheter (t ex konstutställningar och scenframträdanden) och mer avlägsna dito (t ex samarbeten kring motor, idrott, jakt mm). Programverksamheten ska utformas för att attrahera besöksgrupper från hela lokalsamhället och medverka till inkludering och integrering.

Skolbiblioteket

Skolbiblioteksverksamheten och utbildningsverksamheten ska integrera skolbiblioteket som pedagogisk resurs i skolan och skapa förutsättningar för en likvärdig skolbiblioteksverksamhet i hela kommunen.

Mål för verksamheten

Verksamheten ansvarar för att målen bidrar till att förverkliga visionen och planerar aktiviteter för att målen ska nås.

Mål

Biblioteksverksamheten ska ha ett barnperspektiv och skapa förutsättningar för barns delaktighet.

Biblioteksverksamheten ska breddas genom användandet av en bokbil.

Biblioteksverksamheten ska öka kommunmedborgarnas kunskaper om digitala samhällstjänster.

Biblioteksverksamheten ska främja läsning och stimulera till kulturupplevelser genom att utveckla programverksamheten. Under 2023 tillförs 150 tkr i budgeten för att bekosta detta.

Biblioteksverksamheten ska ge kommunmedborgarna ökad tillgänglighet till medier och biblioteksrum genom att införa ”meröppet”. År 2024 tillförs 1,5 miljoner i investeringar + 80 tkr i verksamhetsbudget.

Biblioteken ska vara tillgängliga och inkluderande mötesplatser.

Aktiviteter för att nå målen

Planeras och genomförs av verksamheten.